

ENHANCING AWARENESS AND CRITICAL THINKING SKILLS FOR STUDENTS OF QUANG BINH UNIVERSITY IN RESPONSE TO DISTORTED NARRATIVES ABOUT HO CHI MINH IN THE DIGITAL ENVIRONMENT

NÂNG CAO NHẬN THỨC VÀ KỸ NĂNG PHẢN BIỆN CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUẢNG BÌNH TRƯỚC CÁC LUẬN ĐIỀU XUYỀN TẠC VỀ HỒ CHÍ MINH TRONG MÔI TRƯỜNG SỐ

Trương Thị Thu Hà, Cái Thị Như Ngọc
Trường Đại học Quảng Bình

ABSTRACT: *In the context of rapid development in information and communication technology, hostile forces have been taking advantage of the digital environment to spread distorted information, denying the role, position, and ideology of President Ho Chi Minh, thereby negatively influencing the political awareness of students and the younger generation. In response to this situation, this study focuses on identifying the distorted narratives related to President Ho Chi Minh in the online space; at the same time, it surveys and analyzes the level of awareness and critical thinking skills of students at Quang Binh University when exposed to false information. Based on the findings, the paper proposes practical solutions to improve students' capacity to identify and counter distorted narratives in the digital environment.*

Keywords: *Ho Chi Minh, students, digital environment, critical thinking, distortion.*

TÓM TẮT: *Trong bối cảnh công nghệ thông tin và truyền thông phát triển mạnh mẽ, các thế lực thù địch đã và đang lợi dụng không gian mạng để lan truyền thông tin sai lệch, phủ nhận vai trò, vị thế và tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, từ đó tác động tiêu cực đến nhận thức chính trị của sinh viên và thế hệ trẻ. Trước thực trạng đó, nghiên cứu tập trung làm rõ các luận điệu xuyên tạc trong môi trường số liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh; đồng thời khảo sát, phân tích mức độ nhận thức và kỹ năng phản biện của sinh viên Trường Đại học Quảng Bình khi tiếp cận các thông tin sai trái; qua đó đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao năng lực nhận diện và phản bác các luận điệu xuyên tạc trong môi trường số.*

Từ khóa: *Hồ Chí Minh, sinh viên, môi trường số, phản biện, xuyên tạc.*

1. GIỚI THIỆU

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam. Người đã cống hiến trọn đời cho sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc và thống nhất đất nước. Người là linh hồn của cách mạng Việt Nam, là biểu tượng cao đẹp của tinh thần đấu tranh vì công bằng, tự do và hạnh phúc của con người. Tuy nhiên, dưới tác động sự

phát triển nhanh chóng của môi trường số, các thế lực thù địch đang ngày càng gia tăng hoạt động xuyên tạc, phủ nhận tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh. Những luận điệu sai trái, thù địch được phát tán rộng rãi trên không gian mạng với thủ đoạn ngày càng tinh vi, gây ảnh hưởng tiêu cực đến nhận thức của một bộ phận sinh viên, trong đó có sinh viên

Trường Đại học Quảng Bình. Trong bối cảnh đó, Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị đã nhấn mạnh yêu cầu “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” [1]. Vì thế, nâng cao nhận thức và kỹ năng phản biện cho sinh viên Trường Đại học Quảng Bình trước các luận điệu xuyên tạc về Hồ Chí Minh trong môi trường số là hết sức cần thiết.

2. KHÁCH THỂ NGHIÊN CỨU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Khách thể nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu gồm 300 sinh viên Trường Đại học Quảng Bình từ năm nhất đến năm tư, được chọn ngẫu nhiên ở các khoa nhằm đảm bảo sự đa dạng về ngành học. Khảo sát thực hiện bằng Google Form, tập trung vào ba nội dung: nhận thức về luận điệu xuyên tạc Hồ Chí Minh; khả năng nhận diện thông tin sai lệch; kỹ năng phản biện trên môi trường mạng.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu hỗn hợp, kết hợp định lượng và định tính; đồng thời vận dụng phương pháp luận duy vật biện chứng, duy vật lịch sử, phương pháp Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam. Ngoài ra, các phương pháp phân tích, tổng hợp và so sánh tài liệu được sử dụng để đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Một số vấn đề lý luận cơ bản

3.1.1. Nhận diện các luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong môi trường số

Thứ nhất, phủ nhận giá trị lý luận và thực tiễn và sức sống của tư tưởng Hồ Chí Minh. Các thế lực thù địch cố tình xuyên

tạc, cho rằng Hồ Chí Minh không phải là nhà tư tưởng, tư tưởng của Người chỉ mang tính tình huống, ứng biến, không có hệ thống lý luận nền tảng [7, tr.99]. Đặc biệt, chúng sử dụng lối lập luận xuyên tạc để gieo rắc tư tưởng hoài nghi, cho rằng tư tưởng Hồ Chí Minh không đủ tầm vóc lý luận để dẫn dắt đất nước trong bối cảnh mới [2; tr 25].

Thứ hai, phủ nhận động cơ đưa tư tưởng Hồ Chí Minh vào giảng dạy trong các nhà trường, cho rằng đây là hành vi “tạo ra sự sùng bái lãnh tụ” hay là “công cụ tuyên truyền của một chế độ độc tài toàn trị”. Chúng gọi việc học tập tư tưởng Hồ Chí Minh là “chính sách nhồi sọ”, tạo nên “di họa nhiều thế hệ”, từ đó kích động sự phản kháng, chối bỏ từ giới trẻ, đặc biệt là sinh viên - đối tượng đang trong quá trình hình thành và phát triển thế giới quan, nhân sinh quan.

Thứ ba, bôi nhọ nhân cách và phủ nhận tính học thuật của tư tưởng Hồ Chí Minh. Luận điệu cho rằng tư tưởng Hồ Chí Minh chỉ là sự sao chép, chấp vá từ các học thuyết khác, không mang tính sáng tạo, không có giá trị lý luận riêng biệt. Đồng thời, chúng bịa đặt, bóp méo đời tư của Người để làm mất uy tín, hạ thấp hình ảnh lãnh tụ, tạo ra sự nghi ngờ trong giới trẻ đối với giá trị tư tưởng và đạo đức của Hồ Chí Minh [2].

Thứ tư, có kẻ còn cáo buộc, vu khống rằng “Càng thi đua học tập theo gương Hồ Chí Minh, càng lộ nhiều quan chức tham nhũng” hay “Học tập, làm theo tấm gương Hồ Chí Minh là vô bổ, tốn ngân sách, hình thành một thế hệ làm theo một hình mẫu do người khác định hướng không được tự do khám phá và thể hiện khả năng bản thân” [3]. Từ đó, chúng quy kết rằng đây là một hoạt động hình thức, cổ hủ và lỗi thời

trong công cuộc giáo dục chính trị, tư tưởng hiện nay.

3.1.2. Ảnh hưởng của các luận điệu xuyên tạc Hồ Chí Minh đến sinh viên

Một là, các luận điệu xuyên tạc về tiểu sử, nhân cách và đóng góp của Chủ tịch Hồ Chí Minh gây hoài nghi, làm giảm niềm tin và sự kính trọng của sinh viên đối với Người, từ đó ảnh hưởng đến hứng thú học tập và nhận thức về tư tưởng Hồ Chí Minh.

Hai là, thông tin xuyên tạc tác động đến nhận thức chính trị của sinh viên, làm nảy sinh hoang mang, dao động và tiếp nhận thiếu chọn lọc các quan điểm trái chiều, từ đó ảnh hưởng đến lập trường và niềm tin chính trị.

Ba là, việc tiếp xúc với thông tin sai lệch, kích động gây tác động tiêu cực đến tâm lý sinh viên, dẫn đến bối rối, phản ứng cảm tính hoặc hành vi thiếu kiểm soát.

Bốn là, thông tin sai lệch và kích động có thể làm gia tăng phân hóa quan điểm, tranh luận thiếu kiểm soát, ảnh hưởng đến đoàn kết và môi trường học tập trong nhà trường.

Năm là, các nội dung xuyên tạc làm nhiều môi trường thông tin, ảnh hưởng đến quá trình giáo dục, học tập và nghiên cứu của sinh viên.

3.1.3. Nội dung nâng cao nhận thức và kỹ năng phản biện các luận điệu xuyên tạc Hồ Chí Minh cho sinh viên trong môi trường số

Một là, cung cấp tri thức nền tảng, có hệ thống về cuộc đời, sự nghiệp cách mạng, tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh; nhấn mạnh giá trị lý luận và thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh trong bối cảnh lịch sử và trong thời đại mới, nhằm giúp sinh viên nhận thức đầy đủ và đúng đắn về vai trò nền tảng tư tưởng của Người đối với

cách mạng Việt Nam.

Hai là, trang bị khả năng nhận diện các thủ đoạn xuyên tạc phổ biến trên môi trường số, như phủ nhận vai trò tư tưởng Hồ Chí Minh, xuyên tạc nội dung giảng dạy, bóp méo động cơ học tập và tuyên truyền, quy kết phiến diện về kết quả triển khai các chỉ thị, nghị quyết liên quan đến việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Ba là, rèn luyện kỹ năng tư duy phản biện, phân tích và kiểm chứng thông tin cho sinh viên; tập huấn phương pháp nhận diện thông tin sai lệch, sử dụng các tiêu chí logic và nguồn dẫn tin cậy để đánh giá nội dung trên mạng xã hội, từ đó nâng cao khả năng lập luận có cơ sở, phản bác đúng định hướng đối với các luận điệu sai trái.

Bốn là, khuyến khích sinh viên khai thác và sử dụng hiệu quả các nền tảng số chính thống, các trang thông tin điện tử đáng tin cậy; chủ động chia sẻ các thông tin tích cực, chuẩn xác về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, góp phần lan tỏa những giá trị nhân văn sâu sắc và tạo dựng môi trường truyền thông mạng lành mạnh trong cộng đồng sinh viên.

3.2. Thực trạng nhận thức và kỹ năng phản biện của sinh viên Trường Đại học Quảng Bình trước các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong môi trường số

3.2.1. Giới thiệu về sinh viên Trường Đại học Quảng Bình

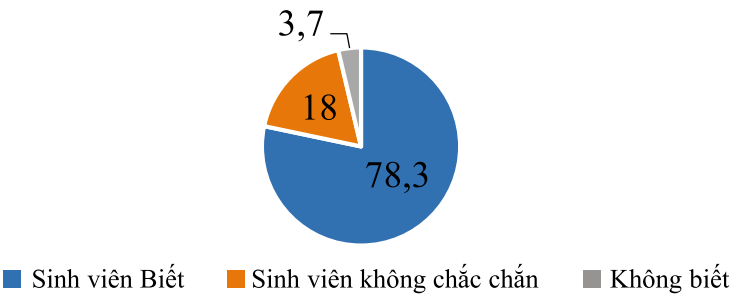
Sinh viên Trường Đại học Quảng Bình là lực lượng trí thức trẻ, đang trong quá trình rèn luyện, học tập và phát triển toàn diện về tri thức, phẩm chất đạo đức, kỹ năng nghề nghiệp và bản lĩnh chính trị. Trong bối cảnh chuyển đổi số và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, sinh viên

Trường Đại học Quảng Bình sử dụng mạng xã hội như một kênh thông tin chủ yếu để cập nhật tin tức, tìm hiểu tri thức và thể hiện quan điểm cá nhân. Các nền tảng như Facebook, YouTube, TikTok, Zalo... trở

thành không gian giao tiếp và tương tác phổ biến của sinh viên trong đời sống học tập và sinh hoạt hàng ngày.

3.2.2. Thực trạng nhận thức của sinh viên về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Hình 1. Nhận thức sinh viên về tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng

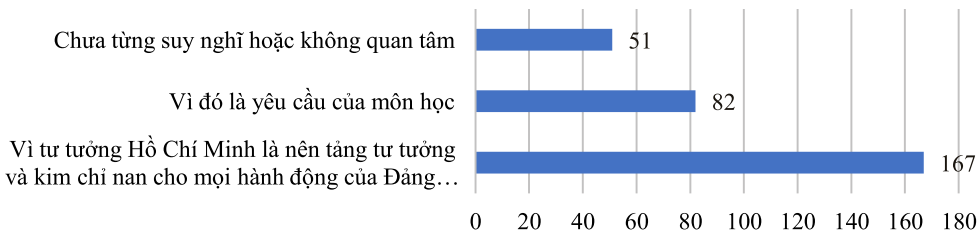

Qua hình 1 cho thấy, khảo sát 300 sinh viên Trường Đại học Quảng Bình cho thấy có 234 sinh viên (tương đương 78,3%) trả lời biết tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Tuy nhiên, vẫn còn 54 sinh viên (18,0%) trả lời “không rõ” và 12 sinh viên (3,7%) trả lời “không biết”. Đây là một hạn chế đáng lưu ý, phản ánh sự chênh lệch về mức độ tiếp cận và quan tâm của sinh viên đối với các vấn đề lý luận chính trị cốt lõi. Nếu không

được định hướng đúng đắn và kịp thời, khoảng trống nhận thức này dễ bị các thế lực thù địch lợi dụng để gieo rắc hoài nghi, xuyên tạc, làm suy giảm niềm tin của sinh viên vào nền tảng tư tưởng của Đảng.

Để hiểu rõ hơn về động lực và mức độ nhận thức của sinh viên trong việc bảo vệ tư tưởng Hồ Chí Minh, nhóm nghiên cứu đã đặt câu hỏi: “Vì sao phải bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng” được kết quả như sau:

Hình 2. Nhận thức của sinh viên về việc cần phải bảo vệ tư tưởng Hồ Chí Minh

Qua Hình 2, có 167 sinh viên (55,7%) cho rằng cần bảo vệ tư tưởng Hồ Chí Minh vì đây là “nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng Cộng sản Việt

Nam”; 82 sinh viên (27,3%) cho rằng đó là yêu cầu của môn học và 51 sinh viên (17%) chưa từng suy nghĩ hoặc không quan tâm. Kết quả cho thấy hơn một nửa sinh viên đã

nhận thức đúng về vai trò của tư tưởng Hồ Chí Minh, nhưng 44,3% còn tiếp cận vấn đề mang tính hình thức hoặc thiếu quan tâm. Điều này đặt ra yêu cầu đổi mới giáo dục lý luận chính trị theo hướng tăng tính thực tiễn, phát huy tính chủ động và tư duy phản biện của sinh viên.

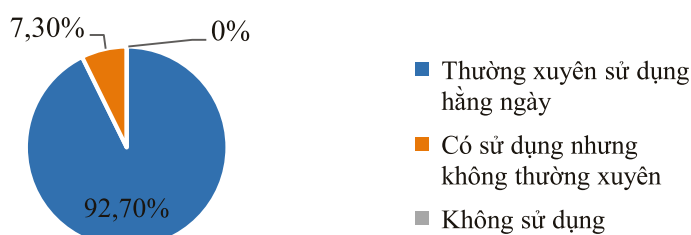
3.2.3. Thực trạng tiếp cận và nhận diện các luận điệu xuyên tạc về Hồ Chí Minh trên môi trường số

Để đánh giá khách quan việc tiếp cận và nhận diện các luận điệu xuyên tạc của Hồ

Chí Minh trên môi trường số, nghiên cứu đã tiến hành khảo sát về việc nội dung tần suất sử dụng mạng xã hội, khả năng tiếp cận các thông tin xuyên tạc và mức độ nhận diện, các biểu hiện của các luận điệu xuyên tạc Hồ Chí Minh trên môi trường số, cụ thể:

Khi được hỏi: Bạn có thường xuyên sử dụng Internet và các nền tảng mạng xã hội (như Facebook, TikTok, YouTube, diễn đàn trực tuyến...) để cập nhật thông tin hằng ngày không?

Hình 3. Tần suất sử dụng mạng xã hội của sinh viên

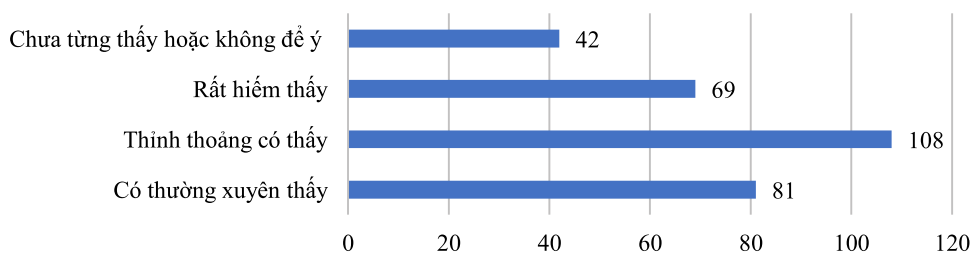

Kết quả hình 3, cho thấy có 278/300 sinh viên (chiếm 92.7%) thường xuyên sử dụng mạng xã hội như Facebook, TikTok, YouTube và các diễn đàn trực tuyến để cập nhật thông tin; có 22/300 sinh viên (chiếm 7.3%) trả lời có sử dụng nhưng không

thường xuyên, không có sinh nào là không sử dụng.

Khi được hỏi: Bạn đã từng bắt gặp các thông tin, hình ảnh hoặc bài viết có dấu hiệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trên mạng xã hội chưa?

Hình 4. Tỷ lệ sinh viên thấy thông tin xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trên mạng xã hội

Qua Hình 4 cho thấy, mức độ tiếp cận của sinh viên đối với thông tin xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trên mạng xã hội có sự phân hóa. Trong đó, 81 sinh viên (27%) thường xuyên bắt gặp, 108 sinh viên (36%)

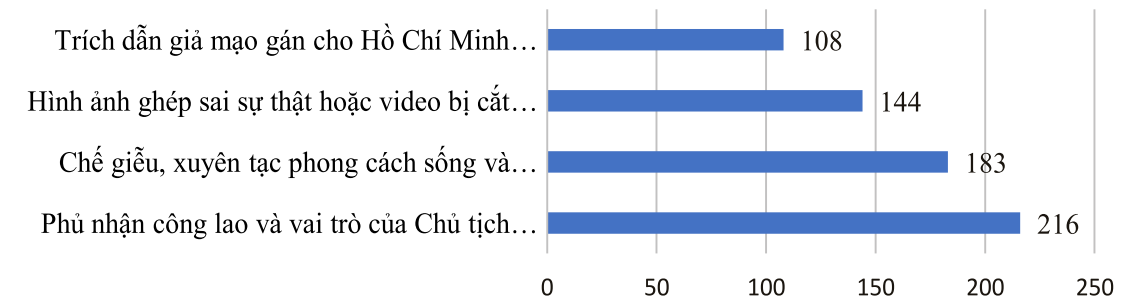
thỉnh thoảng tiếp cận; 69 sinh viên (23%) rất hiếm khi thấy và 42 sinh viên (14%) chưa từng thấy hoặc không để ý. Như vậy, có tới 63% sinh viên đã từng tiếp cận các nội dung xuyên tạc, cho thấy sự cần thiết

phải tăng cường kỹ năng nhận diện, kiểm chứng và phản biện thông tin sai lệch cho sinh viên trong môi trường số.

Khi được hỏi: Bạn thấy các biểu hiện cụ thể của những luận điệu xuyên tạc liên quan

đến Chủ tịch Hồ Chí Minh trên môi trường số, phần lớn sinh viên đều từng tiếp xúc với các dạng nội dung có tính chất bóp méo sự thật lịch sử, xuyên tạc đạo đức và nhân cách của Người. Kết quả khảo sát như sau:

Hình 5. Những nội dung xuyên tạc về Hồ Chí Minh sinh viên gặp trên môi trường số

Qua Hình 5 cho thấy, 216/300 sinh viên (72%) từng gặp nội dung phủ nhận công lao, vai trò của Hồ Chí Minh; 183/300 sinh viên (61%) gặp các bài viết chế giễu, xuyên tạc phong cách sống và đạo đức của Người; 144/300 sinh viên (48%) gặp hình ảnh, video cắt ghép sai sự thật; và 108/300 sinh viên (36%) gặp các trích dẫn giả mạo.

Kết quả cho thấy thông tin xuyên tạc về Hồ Chí Minh khá phổ biến, đa dạng về hình thức, đặt ra yêu cầu nâng cao kỹ năng nhận diện và phản biện thông tin cho sinh viên trong môi trường số.

Khi được hỏi, bạn thấy các dấu hiệu nhận biết của các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh, kết quả khảo sát như sau:

Bảng 1. Dấu hiệu của các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh

Dấu hiệu nhận diện thông tin xuyên tạc	sinh viên nhận diện đúng	Tỷ lệ (%)	sinh viên không nhận diện	Tỷ lệ (%)
Có giọng điệu tiêu cực, mỉa mai, gây chia rẽ	255	85%	45	15%
Không có dẫn chứng rõ ràng, không ghi nguồn cụ thể	225	75%	75	25%
Trích dẫn sai lệch, cắt ghép từ tài liệu gốc	210	70%	90	30%
Xuất phát từ các trang, kênh, tài khoản không rõ ràng	270	90%	30	10%
Mâu thuẫn với kiến thức được học trong chương trình học phần tư tưởng Hồ Chí Minh	240	80%	60	20%

Qua Bảng 1 cho thấy, phần lớn sinh viên có khả năng nhận diện các dấu hiệu của thông tin xuyên tạc. Cụ thể, 270/300 sinh

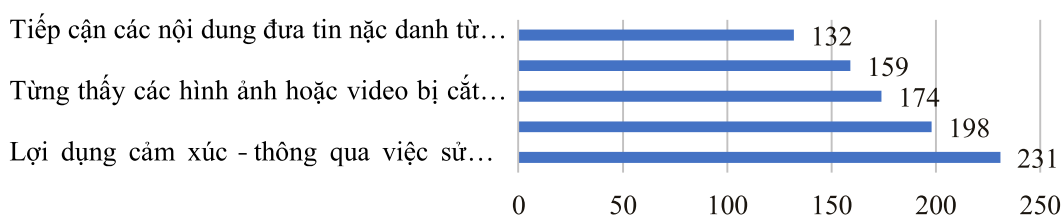
viên (90%) nhận diện được thông tin từ nguồn không rõ ràng; 255/300 (85%) nhận diện giọng điệu tiêu cực, mỉa mai, gây chia

rẽ; 240/300 (80%) nhận diện nội dung mâu thuẫn với kiến thức đã học; 225/300 (75%) nhận diện thông tin thiếu dẫn chứng, không ghi nguồn và 210/300 (70%) nhận diện trích dẫn sai lệch, cắt ghép. Tuy nhiên, vẫn còn 45/300 sinh viên (15%) chưa nhận diện được giọng điệu tiêu cực; 75/300 (25%) chưa nhận diện thông tin thiếu nguồn; 60/300 (20%) chưa nhận diện nội dung mâu thuẫn với kiến thức đã học và 90/300 (30%) chưa nhận diện trích dẫn sai lệch, cắt ghép.

Điều này cho thấy một bộ phận sinh viên vẫn còn hạn chế trong kỹ năng nhận diện và phân biệt thông tin xuyên tạc.

Để làm rõ các hình thức mà các thế lực thù địch sử dụng nhằm xuyên tạc hình ảnh Hồ Chí Minh trong môi trường số, nghiên cứu đã tiến hành khảo sát sinh viên với câu hỏi: “Bạn đã từng gặp những hình thức xuyên tạc nào về Hồ Chí Minh trên mạng xã hội?”, kết quả khảo sát trên 300 sinh viên cho thấy:

Hình 6. Hình thức xuyên tạc của các thế lực thù địch về Hồ Chí Minh trên môi trường số

Kết quả cho thấy sinh viên đã tiếp cận nhiều hình thức xuyên tạc khác nhau. Cụ thể, 231 sinh viên (77%) từng gặp nội dung lợi dụng cảm xúc; 198 sinh viên (66%) gặp trích dẫn giả mạo; 174 sinh viên (58%) gặp hình ảnh, video cắt ghép; 159 sinh viên (53%) gặp nội dung gán ghép, xuyên tạc sự kiện lịch sử và 132 sinh viên (44%) gặp thông tin nặc danh từ các nguồn thiếu kiểm chứng. Điều này cho thấy các thủ đoạn

xuyên tạc ngày càng đa dạng, tinh vi, đặt ra yêu cầu nâng cao năng lực sàng lọc và phân biệt thông tin cho sinh viên.

3.2.3. *Thực trạng ứng xử và phản biện của sinh viên đối với các nội dung xuyên tạc về Hồ Chí Minh trên môi trường số*

Nghiên cứu đã tiến hành khảo sát với câu hỏi: “Khi bạn tiếp cận một thông tin liên quan đến Hồ Chí Minh trên mạng xã hội, điều đầu tiên bạn thường làm là gì?”

Bảng 2. Cách thức sinh viên phản biện các luận điệu xuyên tạc

Mức độ nhận diện	Số lượng	Tỉ lệ
Đọc kỹ nội dung, đối chiếu với những gì mình biết trước	105	35
Kiểm tra nguồn đăng tải (trang web, tài khoản, tổ chức đăng)	84	28
Tìm kiếm thông tin liên quan từ các kênh chính thống để đối chiếu	60	20
Chia sẻ ngay nếu thấy hấp dẫn, chưa kiểm tra	30	10
Bỏ qua, không quan tâm	21	7

Kết quả Bảng 2 cho thấy, 105 sinh viên (35%) đọc kỹ và đối chiếu nội dung; 84 sinh

viên (28%) kiểm tra nguồn đăng tải; 60 sinh viên (20%) tìm kiếm thông tin từ các kênh

chính thống để xác minh. Tuy nhiên, 30 sinh viên (10%) chia sẻ ngay khi thấy thông tin hấp dẫn dù chưa kiểm chứng và 21 sinh viên (7%) lựa chọn bỏ qua, không quan tâm. Nhìn chung, đa số sinh viên có ý thức kiểm tra, đối chiếu thông tin, song vẫn còn một bộ phận thiếu thận trọng hoặc thờ ơ khi tiếp nhận thông tin trên môi trường số.

3.3.4. Đánh giá về nhận thức và kỹ năng phản biện cho sinh viên Trường Đại học Quảng Bình trước các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong môi trường số

Từ kết quả phân tích cho thấy, nhận thức và kỹ năng phản biện của sinh viên Trường Đại học Quảng Bình đối với các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trên môi trường số còn hạn chế.

Thứ nhất, nhận thức về trách nhiệm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa đồng đều; một bộ phận sinh viên còn cho rằng đây là nhiệm vụ của Đảng và Nhà nước, chưa nhận thức đầy đủ trách nhiệm của bản thân.

Thứ hai, kỹ năng nhận diện và kiểm chứng thông tin còn hạn chế. Mặc dù thường xuyên sử dụng mạng xã hội, một số sinh viên chưa có khả năng phân biệt đầy đủ giữa thông tin chính thống và nội dung sai lệch, xuyên tạc.

Thứ ba, kỹ năng ứng xử và phản biện trước thông tin xuyên tạc còn yếu. Nhiều sinh viên có xu hướng im lặng, né tránh hoặc lúng túng khi gặp nội dung sai trái, thiếu lập luận và căn cứ để phản bác.

Những hạn chế trên đặt ra yêu cầu đổi mới giáo dục chính trị, tư tưởng gắn với nâng cao năng lực số, kỹ năng kiểm chứng và phản biện thông tin cho sinh viên, góp phần hình thành bản lĩnh, trách nhiệm và khả năng chủ động đấu tranh với các luận điệu xuyên tạc

về Hồ Chí Minh trên môi trường số.

3.4. Giải pháp nâng cao nhận thức và kỹ năng phản biện cho sinh viên Trường Đại học Quảng Bình trước các luận điệu xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong môi trường số

Thứ nhất, tăng cường giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh gắn với rèn luyện kỹ năng nhận diện và phản biện.

Đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh theo hướng gắn lý luận với thực tiễn, cập nhật các dạng thông tin xuyên tạc phổ biến trên môi trường số. Sử dụng tình huống thực tế, ví dụ gần gũi và bài tập phân tích để giúp sinh viên hình thành khả năng phân biệt đúng - sai và phản biện có căn cứ.

Thứ hai, đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát triển tư duy phản biện. Giảng viên cần tăng cường thảo luận, tranh luận, phân tích tình huống và tổ chức các bài tập phản biện. Sinh viên được hướng dẫn nhận diện luận điểm sai, lỗi logic, thông tin bị cắt ghép và cách kiểm chứng nguồn tin, qua đó nâng cao khả năng tự bảo vệ trước các luận điệu xuyên tạc về Hồ Chí Minh.

Thứ ba, tổ chức các hoạt động ngoại khóa, tọa đàm và diễn đàn chuyên đề. Nhà trường và tổ chức Đoàn – Hội cần tạo môi trường để sinh viên chủ động tham gia các cuộc thi, tọa đàm, diễn đàn về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh. Đồng thời, phát huy các kênh truyền thông số của sinh viên để lan tỏa thông tin chính thống, nội dung tích cực và giá trị tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh.

Thứ tư, nâng cao năng lực số và kỹ năng xử lý thông tin cho sinh viên. Tăng cường trang bị kỹ năng tìm kiếm, kiểm chứng, đánh giá nguồn tin, nhận diện thông tin giả và phản biện trên môi trường số

thông qua các lớp tập huấn, chuyên đề và câu lạc bộ kỹ năng. Đồng thời, xây dựng lực lượng sinh viên nòng cốt có kiến thức, kỹ năng số và khả năng lan tỏa nội dung tích cực về Hồ Chí Minh trên không gian mạng.

4. KẾT LUẬN

Việc nâng cao nhận thức và kỹ năng phản biện các luận điệu xuyên tạc về Hồ Chí Minh cho sinh viên là yêu cầu cấp thiết trong môi trường số hiện nay. Trên cơ sở thực trạng khảo sát, cần triển khai đồng bộ

các giải pháp: tăng cường giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh gắn với rèn luyện kỹ năng phản biện; đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tư duy độc lập; tổ chức các hoạt động trải nghiệm, tọa đàm, diễn đàn và nâng cao năng lực số cho sinh viên. Qua đó, góp phần hình thành bản lĩnh chính trị, tư duy phản biện và khả năng nhận diện, xử lý thông tin sai lệch, đồng thời nâng cao hiệu quả giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh trong trường đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2019), Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới, Hà Nội.
- [2] Ban Tuyên giáo Trung ương (2017), Phê phán, bác bỏ các quan điểm sai trái thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [3] Không thể phủ nhận việc đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (n.d), Cổng thông tin Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang, truy cập tại: [https://tuyenquang.dcs.vn/DetailView/146383/7/Khong-the-phu-nhan-viec-day-](https://tuyenquang.dcs.vn/DetailView/146383/7/Khong-the-phu-nhan-viec-day-manh-hoc-tap-lam-theo-tu-tuong-dao-duc-phong-cach-Ho-Chi-Minh.html)
- [manh-hoc-tap-lam-theo-tu-tuong-dao-duc-phong-cach-Ho-Chi-Minh.html](https://tuyenquang.dcs.vn/DetailView/146383/7/Khong-the-phu-nhan-viec-day-manh-hoc-tap-lam-theo-tu-tuong-dao-duc-phong-cach-Ho-Chi-Minh.html)
- [4] Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2024), Sổ tay công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới, Nxb Lý luận Chính trị, Hà Nội.
- [5] Võ Văn Hải (2017), “Những liệu điều lạc lõng của RSF”, trong Cục Tuyên huấn (chủ biên), Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.99.
- [6] Vũ Văn Hiền (2023), “Nâng cao hiệu quả đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”, Tạp chí Lý luận Chính trị, số 6.

Lời cảm ơn: Bài báo là sản phẩm của đề tài khoa học công nghệ cấp cơ sở Trường Đại học Quảng Bình, mã số CS.06.2025.

Liên hệ:

ThS. Trương Thị Thu Hà

Phòng Khoa học công nghệ - Đối ngoại và Học liệu, Trường Đại học Quảng Bình

Địa chỉ: 18 Nguyễn Văn Linh, phường Đồng Thuận, tỉnh Quảng Trị

Email: hattt@qbu.edu.vn

Ngày nhận bài: 18/5/2025

Ngày gửi phản biện: 20/5/2025

Ngày duyệt đăng: 15/8/2026